

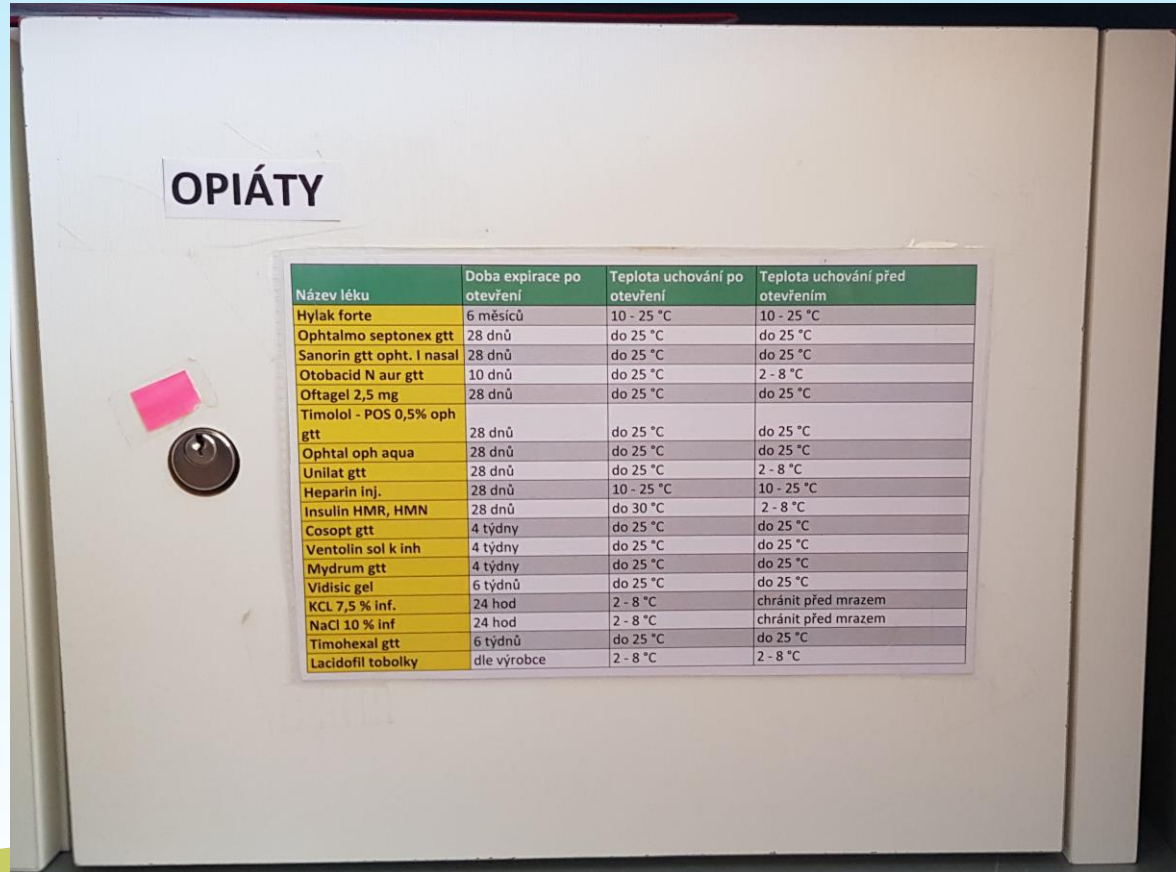
Opiátová kniha

Ošetřovatelství v chirurgických oborech – cvičení
LF MU, KOPA, Podzimní semestr
Pavel Kůřil

Návykové látky / omamné látky (OL)

- ... jsou takové látky, u kterých vzniká nebezpečí chorobného návyku nebo psychických změn nebezpečných pro společnost nebo pro toho, kdo je opakovaně bez odborného dohledu používá...
- Předepisuje lékař
- Nelékařský zdravotnický pracovník (NLZP) aplikuje a vede dokumentaci

Trezor s opiáty

- Pod dvojím zámkem
- V nepřenosičném (přišroubovaný), uzamykatelném kovovém trezoru, nebo skříni
- Klíče od OL si NLZP předávají ve službě
  - Nesmí být označeny názvem opiáty
  - Nesmí být volně uloženy (přístupné pro všechny)

Trezor s opiáty a opiátová kniha

- Opiátová kniha je pod zámkom.

Denní hlášení NLZP

STAV OMAMNÝCH LÁTEK V TREZORU				R/D	O	N	
	Převzetí klíče od trezoru s OL			ano	ano	ano	
Podpis o předání a převzetí opiátů							
Název:	R/D	O	N	Název :	R/D	O	N
FENTANYL 2ml				DOLFORIN 25 mg			
DIPIDOLOR 15 mg				DOLFORIN 50 mg			
MORPHIN 1% 1 ml				DOLFORIN 100 mg			

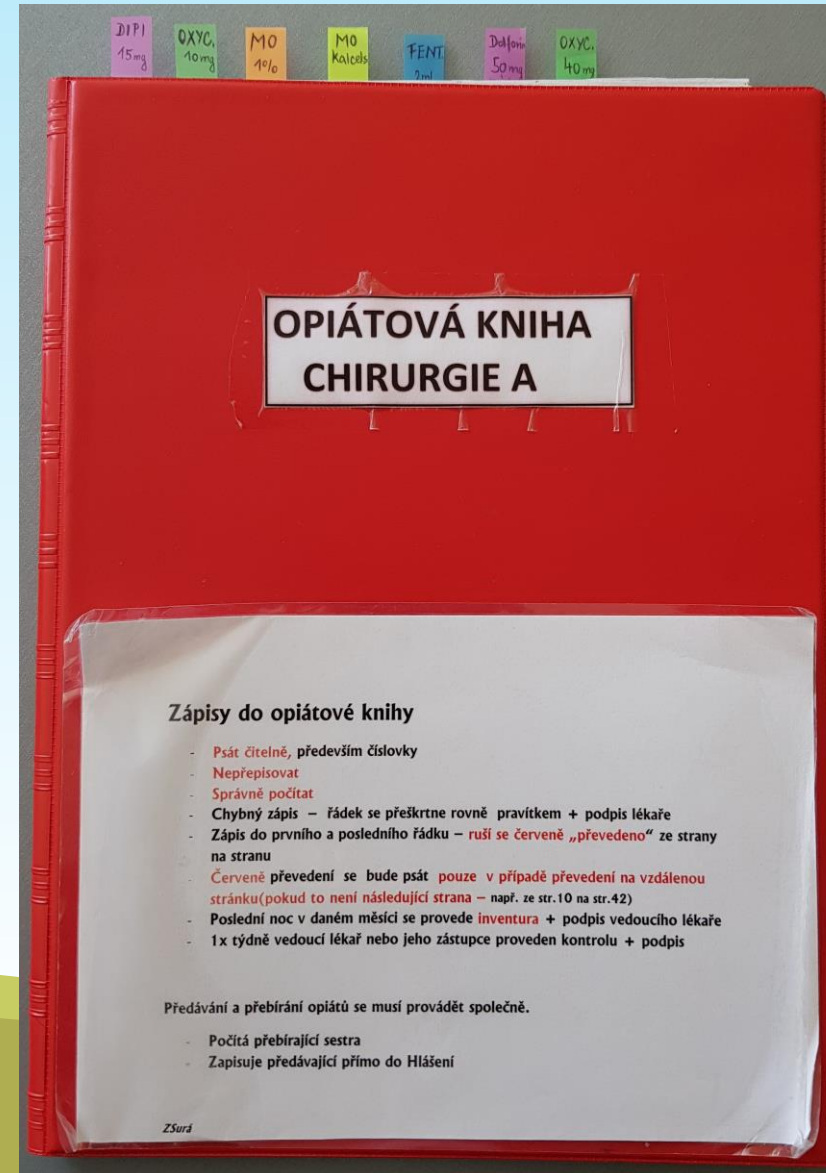
- Zásoby OL v trezoru si NLZP předávají při každém předání služby písemně v Denním hlášení NLZP s přímou kontrolou zásoby v trezoru
- NLZP, který přebírá službu, zkontroluje počet OL v trezoru a zkontroluje si i záznamy v opiátové knize
- NLZP, který předává službu, zapisuje počet OL do Denního hlášení NLZP

Opiátová kniha (záznam o spotřebě OL ve zdravotnickém zařízení)

Pomůcky

- Zdravotnická dokumentace pacienta
- Opiátová kniha

Zápisy do opiátové knihy

- Psát čitelně, především číslovky
- Nepřepisovat
- Správně počítat
- Chybný zápis – řádek se přeškrtně rovně pravítkem + podpis lékaře
- Zápis do prvního a posledního řádku – ruší se červeně „převedeno“ ze strany na stranu
- Červeně převedení se bude psát pouze v případě převedení na vzdálenou stránku (pokud to není následující strana – např. ze str.10 na str.42)
- Poslední noc v daném měsíci se provede inventura + podpis vedoucího lékaře
- 1x týdně vedoucí lékař nebo jeho zástupce proveden kontrolu + podpis

Předávání a přebírání opiátů se musí provádět společně.

- Počítá přebírající sestra
- Zapisuje předávající přímo do Hlášení

358523

Záznam
o spotřebě omamných látek
ve zdravotnických zařízeních

Zdrav. zařízení _____

Oddělení _____

Lékař odpovědný za vedení _____

Evidence omamných látek _____

Razítko zdrav. zař. _____

OD.....DO.....

Poznámka: Vytrhávání stránek a měnění záznamů je nepřipustné!

DITIS 126 291 0

Dodává DITIS - spol. s r. o., Oldřichovce 24, 562 06 Ústí nad Orlicí, tel., fax+záznam 465 524 091, 465 524 027, e-mail: ditis@ditis.cz, www.ditis.cz Tisk: KOVAŘÍK, Č. Třebová

Přední strana opiátové knihy

- Razítko zdravotnického zařízení
- Vedoucí lékař odd. (zodpovědná osoba, která jednou týdně provede inventuru)
- Názvy léků, které jsou v trezoru

Poučení

Záznam o spotřebě omamných látek se vede na všech odděleních a v ordinacích, v nichž se skladují a používají omamné látky. V záznamu se uvádí také použití látky při návštěvní službě. Pro každý druh, sílu a velikost balení omamných látek se ponechá několik stránek podle předpokládaného rozsahu spotřeby. Na druhé straně titulního listu se uvede seznam skladových omamných látek s odkazem na stránky, na kterých se jejich spotřeba poznamenává. Ve sl. 1 se zaznamenává číslo chorobopisu nebo Záznamu o zdraví a nemoci, ve sloupci 3 se uvede při příjmu jméno dodavatele a při výdeji jméno pacienta, ve sloupci 4 podpis, popř. jméno lékaře nebo zdravotní sestry přejímající omamnou látku, ve sloupci 5 se zaznamenává příjem omamné látky (červeně), ve sloupci 6 výdej omamné látky (modře); ve sloupci 7 se pak uvede současný stav zásoby.

Je-li z ampulky použito menší množství roztoku omamné látky, zbytek se zničí, v záznamu se uvede spotřeba celé ampulky, ale v dokumentaci jen skutečné množství použitého roztoku.

Při použití omamných látek v roztoku (např. opiová tinktura, roztok kokainu) se uvádí jméno pacienta, den a účel použití, podpis, popř. jméno lékaře nebo zdravotní sestry; spotřeba omamné látky se zaznamenává najednou, až po vypotřebování celého dodaného množství.

Na očních a krčních odděleních nemocnic a poliklinik se připouští při častém používání roztoku kokainu nezaznamenávat jména nemocných, u nichž bylo roztoku použito, ale jen poznamenat, u kolika nemocných bylo za den tohoto roztoku použito. Tento záznam musí potvrdit pověřený lékař.

Poslední list obalu je určen pro záznamy kontrolních orgánů. Spotřeba omamných látek se zapisuje denně.

Výdej záznamů zajišťuje vedoucí zdravotnického zařízení a vede o tom evidenci.

Popsaný Záznam se vrací vedoucímu zdravotnického zařízení, který vydá nový a starý si ponechá 5 let v úschově spolu s bloky žádanek, popř. receptů na omamné látky.

Vedoucí oddělení nebo jím pověřený pracovník je povinen týdně kontrolovat spotřebu a evidenci omamných látek a přesvědčit se, zda jich bylo skutečně použito.

Provedení kontroly potvrdí podpisem u posledního zápisu.

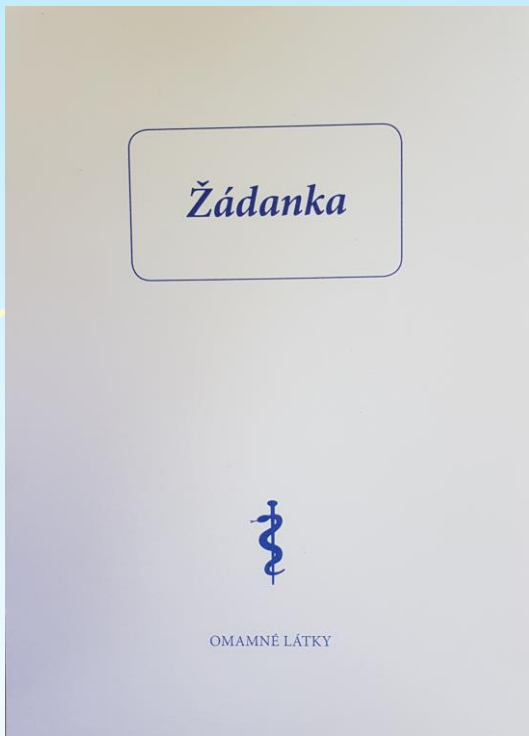

Žádanka

- Lékař vyplní 1 originál + 3 průpisy (originál + 1 průpis zůstává po vydání OL v lékárně, 2 průpisy zůstávají na oddělení).
- Platnost žádanky na OL je 14 dnů (včetně dne vystavení).

Blok žádanek

- Nový tiskopis vyzvedne určená osoba na pracovišti (staniční/vrchní sestra) na sekretariátu ÚNP a stvrdí podpisem.
- Odpovědný pracovník (staniční/vrchní sestra) uchovává prázdné bloky receptů a žádanek, tak aby nedošlo k odcizení a zneužití.
- Prázdné bloky receptů nelze předem orazítkovat (razítkem zařízení, ani lékařem).
- Ztrátu ihned nahlásit pověřené osobě.
- Po použití posledního receptu nebo žádanky vrátit bloky s průpisy na příslušný sekretariát (kontrolují se všechna po sobě jdoucí čísla), nejpozději do 15 dnů.

Pořadové číslo tiskopisu	A 061726	Kód obecního úřadu obce s rozšířenou působností*)	6203
Razítko poskytovatele:		Datum:	
Žádanka na léčivé přípravky obsahující omamné látky seznamu I a psychotropní látky seznamu II			
Silně orámovanou část vyplní lékárná			
Předpis:			Kč
Celkem:			
Předepisující lékař:	Vedoucí lékař:	Razítko lékárný:	
Expedoval: (datum, podpis)	Přijal: (datum, podpis)		

Převzetí návykové látky / OL v lékárně:

- Písemně pověřený pracovník oddělení nebo kliniky převezme OL
  - Dle předpisu lékaře
  - V lékárně zkontroluje množství přebíraných OL, ev. poškození ampulek nebo tablet (otevře každé balení) včetně expirace
  - Převzetí potvrdí podpisem

Manipulace s návykovou látkou / OL na oddělení

- NLZP přebírající OL na oddělení provede opakovanou kontrolu každého jednotlivého balení, včetně expirace
- Po otevření a kontrole opět balení uzavře a přelepí (opatří svým podpisem, datem a razítkem pracoviště)

Pořadové číslo tiskopisu	A 038587	Kód obecního úřadu (obce s rozšířenou působností*)	6203
Razítko poskytovatele: Městská nemocnice Brno Chrástka 11 Jihlavská 20, 625 00 Brno 721002490		Datum: 12. 10. 15	
Žádanka na léčivé přípravky obsahující omamné látky seznamu I a psychotropní látky seznamu II			
Předpis:			Kč
<p><i>Dipidolor 2ml inj</i> <i>D.T.D. No C (vakum)</i></p> <p>13/10¹⁵ PŘEVEDENO DO OK 2 DUSAG 100 AMPULÍ 1/2</p>			
Celkem:			
Právní předpis:	Vedoucí lékař: MUDr. Iveta Hanke, Ph.D.	Razítko poskytovatele: Městská nemocnice Brno Jihlavská 20, 625 00 Brno Nemocniční lékárna	
Expedoval (datum, podpis): Kudrlová M.	Přijal (datum, podpis): 12. 10. 15		

Žádanka po převezení do opiátové knihy

- Na žádanku se napíše číslo opiátové knihy a počet nafasovaného léku
- Do opiátové knihy se napíše číslo receptu
- Kopie žádanky se předá pověřenému zdravotnickému pracovníkovi

Recept

- Lékař vypíše 1 originál + 2 průpisy (originál + 1 průpis pro pacienta k vyzvednutí OL do lékárny, 1 průpis zůstává v bloku na pracovišti).
- Platnost receptu na OL je 14 dnů (včetně dne vystavení).

Pořadové číslo tiskopisu	A 118967	Kód obecního úřadu obce s rozšířenou působností*)	6203
Kód zdravotní pojišťovny:	Recept na léčivé přípravky obsahující omamné látky seznamu I a psychotropní látky seznamu II		
Jméno a příjmení:			
Číslo pojištěnce:		Datum narození:	
Adresa:		Telefonní číslo pacienta:	
Rp.			
Úhrada pojišťovnou Kč			Celkem Kč
Razítko poskytovatele Jmenovka* a podpis předepisujícího lékaře			
Přijal:	Připravil:	Vydal:	Poř. č.

*) Sdělení Českého statistického úřadu č. 471/2002 Sb., o zavedení Číselníku obcí s rozšířenou působností (CISORP), Číselníku obcí s pověřeným obecním úřadem (CISPOU) a Číselníku správních obvodů hl. m. Prahy (CISSOP).

* Jestliže poskytovatelem je právnická osoba.

Aplikace OL a její záznam

- OL aplikuje NLZP výlučně dle písemné ordinace lékaře
  - U kontinuálního podání musí ordinace obsahovat rychlost podání, množství a čas zahájení aplikace, čas podání bolusu
- OL aplikuje pacientovi ten NLZP, který v opiátové knize podepsal vydání OL.
- Zapisuje se do opiátové knihy čas vydání OL (pro možnost kontroly shody času ordinace a času aplikace)
- Před aplikací provede NLZP přesný odpis v opiátové knize do předepsaných sloupců.
- Aplikaci OL zaznamená NLZP červeně v dokumentaci pacienta (dekurz, teplotka, léková karta)
  - Odškrtnutím ordinované OL včetně podpisu a času podání
- Nespotřebovaná OL (méně než celá ampule, zrušení ordinace lékařem již po přípravě aplikace, zůstatek po ukončení ordinace lékaře u kontinuálního podávání v lineárním dávkovači).
- Likvidaci OL musí NLZP provést a zaznamenat do dekurzu (čas a množství, parafa pracovníka nejlépe s kontrolou a parafou druhé osoby = „oči“ (lékař + NLZP, NLZP + NLZP).

Děkuji za pozornost